

Cílem disertační práce Lucie Kodišové “Materiály ke zlatnictví na dvoře Karla IV.: Zlatnické práce v zahraničí” (2019) je podrobné zmapování a důkladná analýza děl dvorského zlatnictví doby Karla IV. uložených v zahraničních sbírkách.

Práce, která má přehlednou a logickou strukturu, je rozdělena do 7 základních kapitol, v nichž autorka podává charakteristiku českého zlatnictví doby Karla IV. a jednotlivých typů zlatnických výrobků, zabývá se císařovým sběratelstvím vzácných uměleckých předmětů a přírodních materiálů. V kapitole o církevním životě v době karlovske analyzuje vztah zlatnických produktů ke svátostem a obřadům na panovnickém dvoře a všímá si též funkce a významu svatých relikvií v panovníkově životě. Poskytuje důkladný vhlad do klenotnice dómu v Cáchách a nastiňuje osobní vztah Karla IV. k tomuto místu korunovace králů římsko-německé říše. Podrobně zaměřuje svoji pozornost na císařskou klenotnici ve vídeňské Schatzkammer a na tamní zlatnické práce související s Karlem IV. Věnuje se dále drahokamovým inkrustacím a nádobám z drahých kamenů karlovske epochy i jejich původu a technice jejich zpracování. Zvláštní kapitola je zaměřena na typ přenosného oltáře. Nejrozsáhlejší a nejpodrobnější část disertační práce tvoří detailní katalog obsahující 31 katalogových hesel. Druhým dílem disertační práce je podrobná fotografická dokumentace.

Předložená práce je v bádání o uměleckém řemesle, konkrétně o zlatnictví doby karlovske v mnohém přínosná a inspirativní. Mapuje dosavadní stav bádání, není v tomto směru pouhou kompilací, ale provádí i jeho kritickou revizi. Ku prospěchu disertace je dlužno přičíst i důkladnou znalost recentní literatury. Práce autorky využívá výsledků gemologických průzkumů (především Jaroslava Hyršla) a mineralogických analýz (Františka Skřivánka, Jaroslava Bauera a Drahoše Rykla) i archeologických výzkumů nalezišť drahých kamenů. V tomto aspektu i v analýze drahých kovů spočívá jistě cesta k exaktnějšímu zpracování sféry středověkého uměleckého řemesla.

Disertační práce je napsaná čtivým a bohatým jazykem. Pokud jde o negativa, hodnotu práce snižují četné redakční nepřesnosti, které převyšují běžnou míru. Jsou to především mnohočetné překlepy, nedokonalá interpunkce, chyby v předložkách, vypadlá písmena, ale i celá slůvka. Jsou zde beze smyslu i slova navíc (např. na s. 37 – “I kameny Belgický dominikán Tomáš z Cantimpré ...”), nebo se totéž slovo v jedné větě opakuje, což vše zamlžuje srozumitelnost textu. Občas zde jsou omyly ve shodě (např. “V antickém středomoří byla drahokamy vkládány...” – s. 37; “Nově byly zhotoveno...” – s. 207, aj.), nebo je věta nesmyslně postavená (s. 177, začátek 3. odstavce). Autorka nezřídka urputně bojuje s velkými a malými písmeny – např. na s. 208 je psána Slezská Středa třemi různými způsoby, atd. Na s.

124 se nesmyslně opakuje táž rozsáhlá poznámka (pozn. 481 a 483). Objevuje se zde totéž jméno psané dvěma různými způsoby (na s. 46 Vojtěch Ranků – Vojtěch Raňků /správně/, na s. 182 Deokar – Deokor /v německé literatuře se užívá Deochar/. U titulu Jiří Kuthan – Jan Royt, Karel IV.: císař a český král (...) se liší rok vydání v soupisu literatury (2018) se správným vrocením v poznámkovém aparátu (2016 – pozn. 718).

Někdy ovšem touto redakční nepozorností mohou vzniknout i faktografické chyby (např. přehozením číslovek u roku narození sv. Hedviky – místo roku 1147 má být správně 1174 – s. 166; podobně na s. 158, kde má být místo roku 1346 rok 1436). Na s. 162 autorka datuje v záhlaví žezlo z vídeňské Schatzkammer do 3. čtvrtiny 14. století, v textu hesla pak zmiňuje, že žezlo bylo použito pravděpodobně již v září 1347. Na s. 31 autorka cituje názor P. Verleta z katalogu “Europäische Kunst um 1400” a v této souvislosti odkazuje na “zbytky oltářního obrazu v břeclavském muzeu”. Přitom jde o zjevný nonsens a autorčin překlad Breslau (Wrocław) jako Břeclav. Podobných nepřesností je však v disertační práci vícero. - To vše svědčí o tom, že konečná redakce rukopisu nebyla detailněji provedena.

Přes tato drobnější upozornění, které mají spíše ráz redakčních nedokonalostí, doporučuji disertační práci Lucie Kodišové k obhajobě.

PhDr. Jan Chlíbaec, Ph.D., 6. 9. 2019